

Het demonstratieproject Grondig Boeren met Mais is opgezet voor een rendabele maisteelt zonder negatieve effecten op de omgeving en uitgetest in de praktijk door diverse satellietbedrijven. De teeltadviseurs van Groeikracht en Wageningen Universiteit geven dit seizoen tips om duurzame mais met goede opbrengsten te telen.

onderwerp

1. bemesten
2. zaaien
3. onkruidbestrijding
- 4. rondje langs de velden**
5. oogst

editie

- maart
april
mei
juni
augustus

Laat gezaaide mais geeft uitdagingen

Dit voorjaar viel het regenwater met bakken uit de lucht. De bedrijvigheid op de akkers lag zo goed als stil. Het zaaien liep twee tot drie weken vertraging op. De mais zit nu eindelijk in de grond en kan groeien. Maar uitdagingen zijn er nog steeds.

TEKST JUSTINE POPPE

‘De spreiding in het zaaien van mais is enorm’, zegt Mark de Beer, ruwvoeradviseur bij Groeikracht. De vroegste mais zat half april al in de grond en de laatste begin juni. ‘Door het natte voorjaar is de mais twee à drie weken later gezaaid dan normaal.’

Probleemtelefoontjes

De gevolgen van de nattigheid zijn volgens De Beer niet te onderschatten. ‘Verschillende probleemtelefoontjes

kwamen van boeren die bij het zaaien vooral naar de kalender hebben gekeken en niet naar de grond’, vertelt hij. ‘De natte maand april gooide veel roet in het eten voor vroege zaaiers. Sommige velden kwamen vol water te staan, met rot zaad en herinzaai als gevolg.’ Als het zaad dan toch kiemde, was verslemping het volgende probleem. Daarbij kan de mais niet door de harde korst in de toplaag groeien en komt de mais niet boven. Vooral bij kleigronden bleek dit een probleem.

Jeroen van Beek: ‘Gedwongen om elk jaar de mais te beregenen door de droge ondergrond

Voor Southland Holsteins-fokker Jeroen van Beek (29) uit Teteringen pakte het natte voorjaar voordelig uit. Hij melkt 130 koeien en heeft 26 hectare mais en 69 hectare grasland. ‘Voor mijn part mag het zelfs tot in oktober zo blijven regenen’, zegt hij. Van Beek boert namelijk op droge zandgronden in Teteringen, waarop hij ieder jaar moet beregenen. ‘Met het oog op kiemingsvocht gaat mijn mais altijd zo vroeg mogelijk de grond in’, vervolgt hij. ‘Dit jaar was dat 18 april. De regenperiode daarna kon er probleemloos bij.’ Nu het wat droger is, haalt hij de haspel voor zo’n 30 hectare opnieuw tevoorschijn voor

30 mm grondwater per hectare per keer. En dat meestal een aantal keer per jaar, afhankelijk van de droogte. ‘Dat kost veel tijd en werk’, zegt hij. ‘Maar goed voer is ook nodig voor een goede bedrijfsvoering.’ Van Beek teelt middenvroege mais zonder onder- of gelijkzaai. Een deel van zijn mais staat op percelen na gescheurd grasland. Omdat de vertering van dat gras extra nutriënten in de bodem brengt, twijfelt hij of hij nu nog moet bemesten. ‘Voor die keuze reken ik op het advies van Groeikracht’, geeft hij mee. Nu de mais zo’n 20 cm hoog staat, hoopt hij half september te kunnen hakselen.

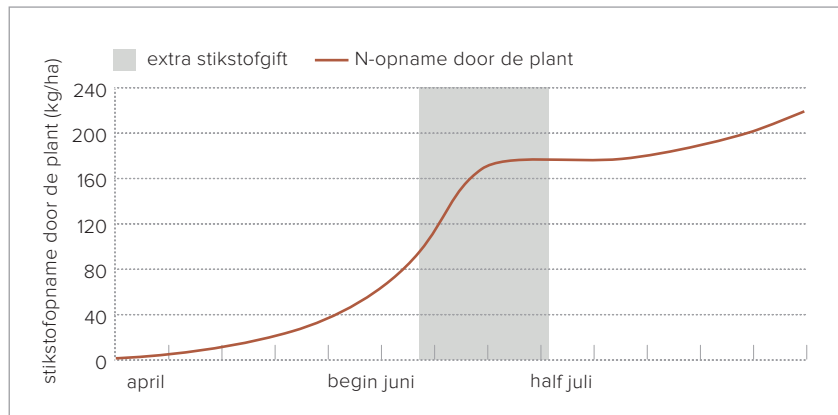

Volgens de adviseur zijn de problemen nog steeds niet geweken als de mais uiteindelijk boven staat. ‘De bodem op percelen die vol water stonden, zijn nu zuurstofloos’, legt hij uit. ‘Hier is de kans groot dat de mais gelig kleurt en moeilijk doorgroeit, wat erg lijkt op stikstofgebrek.’ Het is dan geen goed idee om bladvoeding te geven, want met gesloten huidmondjes neemt de mais niks op. ‘Eigenlijk zou er dan zuurstof in de bodem gebracht moeten worden door te schoffelen of te wieden’, zegt De Beer. ‘Ook is het spannend of de mais vóór 1 oktober rijp zal zijn. Voor zand- en lössgrond moet er immers vanaf die datum een vanggewas op het maisland zijn gezaaid.’

Onderzaaien en scherp bemesten

‘Enkelen hebben snel gereageerd op dit natte seizoen door hun late maisras om te ruilen voor een vroeger ras’, weet De Beer. ‘Voor anderen met een laat ras is het warm aanbevolen om te werken met Italiaans raaigras als onderzaai. Dan ben je niet meer gebonden aan het verplichte oogstmoment vóór 1 oktober.’ Brigitte Kroonen, onderzoeker bodem en bedrijfssystemen bij WUR Open Teelten, vindt dat een goede tip. ‘Tot aan het moment dat de mais op kniehoogte staat, kan er nog steeds ondergezaaid worden. Weliswaar met Engels of Italiaans raaigras met zo’n 15 tot 20 kilo per hectare. Deze grassen ontwikkelen zich sneller. Al moet de onkruidbestrijding daar vooraf op aangepast worden. Gebruik je een bodemherbicide, dan zal niet alleen het onkruid moeilijk kiemen, maar ook de onderzaai.’

Een ander kiemingsprobleem is een te droge bodem. In dat geval is het belangrijk om het zaad goed in te werken. ‘De keuze voor Italiaans raaigras als onderzaai kan ook helpen, omdat dit een sterkere jeugdontwikkeling heeft dan Engels raaigras’, vult ze aan.

Figuur 1 – Extra stikstofgift op het juiste moment (bron: Corteva Agriscience)

Volgens De Beer is het ideaal om tijdens die zaai niet alleen een zaadje Engels of Italiaans raaigras te laten vallen, maar met dezelfde apparatuur ook een extra korreltje stikstof, zo’n 15 tot 20 kg N per hectare. Als er niet gewerkt wordt met onderzaai, kan extra stikstof ook via bladvoeding. De Beer legt uit dat mais in de maanden juni en juli 70 tot 80 procent van zijn totale stikstofbehoefte opneemt (zie figuur 1). ‘Als je dan bemest, schiet je scherp. De meststof wordt efficiënt ingezet en de groei krijgt een boost. En dat is nodig om op tijd af te rijpen.’ Maar het moet passen binnen de bemestingsruimte. Om de norm binnen de wetgeving met deze extra gift niet te overschrijden moet de gift tijdens de basisbemesting verlaagd worden.

Op veel percelen is de mais nog lang niet gegroeid tot kniehoogte. En dat verschil in grootte heeft volgens Kroonen ook gevolgen voor de maisoogst. ‘Het scenario dat ook de afrijping erg gespreid zal zijn, is zeer aanwezig.’

Foto links:
mais met gelijkzaai
rietzwenkgras

Foto rechts:
het vanggewas
wordt gezaaid
(onderzaai) en
tegelijktijd wordt
de mais bemest
met een
kunstmestkorrel

